

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 października 2014 r.

PS-KNPS.431.6.39.2014.EZ

**Pani
Anna Lityńska
Kierownik
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. A. Asnyka 53
59-730 Nowogrodzic**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 19 - 21 sierpnia 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu, ul. A. Asnyka 53, 59-730 Nowogrodzic z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 24 czerwca 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półroczu 2014 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Anna Lityńska zatrudniona na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu od dnia 1 marca 1991 r. Pani Anna Lityńska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 14 października 2014 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cyt. ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12 nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1 i 5 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2, 4 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Gmina posiada na swoim terenie ośrodek wsparcia o zasięgu gminnym – Dom Dziennego Pobytu w Nowogrodźcu przeznaczony dla 60 osób, który mieści się przy ul. A. Asnyka 53 w Nowogrodźcu i działa na zasadzie klubu.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 6 - zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.) do dnia 31.12.2013 r., a od dnia 01.01.2014 r. określonego Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. W okresie objętym kontrolą wypłacano wynagrodzenie za sprawowanie opieki na podstawie art. 53a ustawy o pomocy społecznej.

Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 5, 7, 8 nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Nowogrodzic realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składała Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczała powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5) oraz nie kierowała wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6).

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- błędne ustalenie dochodu z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku o przyznanie zasiłku okresowego oraz wysokości zasiłku okresowego;
- brak dowodu otrzymania renty potwierdzającego dochód osoby ubiegającej się o przyznanie pomocy;
- brak w uchwale określającej szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania kosztu 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych;
- błędne ustalenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej;
- przyznawanie zasiłków stałych od dnia złożenia wniosku, zamiast od miesiąca złożenia wniosku.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

W dokumentacji dot. przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych ustalono, że w sprawie nr 2 (I.Sz.) – decyzją Nr ZO/70/14 z dnia 14.03.14 r. na wniosek złożony w miesiącu marcu 2014 r. - przyznano Stronie pomoc na okres od 01.03.14 r. – 31.03.14r. w wysokości 271 zł. Ustalając wysokość zasiłku nie uwzględniono w dochodzie Strony dodatku mieszkaniowego wypłaconego w miesiącu lutym w wysokości 172,42 zł.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 – za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o (...). Mając powyższe na uwadze, należało ustalić wysokość pomocy w oparciu o otrzymywany dodatek mieszkaniowy i przyznać świadczenie w kwocie 184,79 zł m-nie. Stąd kwotę nadpłaconego zasiłku okresowego w wysokości 86,21 zł należy zwrócić do budżetu gminy.

Ponadto w sprawie nr 3 (A.A.) decyzją Nr ZO/198/13 z dnia 21.10.13r. ustalono wysokość zasiłku okresowego na październik 2013 r. w kwocie 83,41 zł oraz decyzją Nr ZO/35/14 z dnia 12.02.14r. na okres luty-marzec 2014 r. w kwocie 259,90 zł m-nie. Do dochodu rodziny przyjęto kwotę świadczeń wypłacanych z ZUS, której nie pomniejszono o stosowne składniki.

Zgodnie z art. 8 ust 3 ustawy – za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach

opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Mając powyższe na uwadze do dochodu rodziny należało wliczyć kwotę świadczeń netto w wysokości 717,35 zł zamiast w wysokości brutto – 831,15 zł. Mając powyższe na uwadze kwota świadczenia w miesiącu października 2013 r. winna wynosić 140,38 zł zamiast 83,41 zł, a w okresie od lutego do marca 2014 r. w wysokości 309,80 zł zamiast 252,90 zł. W związku z zaistniałą niedopłatą należy Stronie przyznać i wyrównać świadczenie w łącznej kwocie 170,77 zł.

Ponadto w sprawie istotny jest sposób dokumentowania dochodów – zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 10 ustawy – sytuację osobistą, dochodową i materialną osoby lub rodziny ustala się na podstawie m.in. dowodu otrzymania renty, emerytury (...). Znajdująca się w aktach sprawy decyzja ustalająca uprawnienie do renty nie jest dokumentem potwierdzającym jej otrzymanie.

Uchwałą Nr VII/35/11 z dnia 24 lutego 2011 r. Rada Miejska w Nowogrodźcu określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz określiła warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również tryb ich pobierania. Uchwałą Nr XLVII/352/14 z dnia 28 marca 2014 r. Rada Miejska zmieniła ww. Uchwałę ustalając w niej wysokość stawki za godzinę usług opiekuńczych w dni powszednie w wysokości 10,70 zł. Uchwała nie zawiera wskazania kosztu realizacji 1 godziny usług opiekuńczych specjalistycznych.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zatem wskazać należy, że przytoczony przepis ustawy o pomocy społecznej stanowi, że to właśnie rada gminy jest organem właściwym do określenia szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Oznacza to konieczność ustalenia przez radę gminy w uchwale szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania. Oznacza to również konieczność ustalenia kwoty odpłatności za realizację jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W aktach mieszkańców umieszczonych w domu pomocy społecznej stwierdzono, że przyjęty tok postępowania dot. zmiany odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej jest niezgodny z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej. Bowiem zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej. Okres ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne to okres od daty ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej do zmiany dochodu.

W sprawie nr 2 (S.Ch.) decyzją nr DPS/0/04/12 z dnia 10.04.12r. ustalono odpłatność Strony za pobyt w placówce w wysokości 548,94 zł m-nie przyjmując dochód Strony w kwocie 784,20 zł. W związku ze zmianą sytuacji dochodowej Strony w III.13r. nie przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (dochód Strony 814,49 zł) decyzją nr DPS/0/05/13 z dnia 30.04.13r. zmieniono odpłatność Strony za pobyt w dps do kwoty 570,14 zł m-nie od IV.13r. Strona winna nadal ponosić odpłatność w wysokości 548,94 zł m-nie. Ponownie, w związku ze zmianą sytuacji dochodowej Strony w III.14r. nie przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (dochód Strony 826,92 zł) decyzją nr DPS/0/04/14 z dnia 30.04.14r. zmieniono odpłatność Strony za pobyt w dps do kwoty 578,84 zł m-nie od IV.14r. Strona winna nadal ponosić odpłatność w wysokości 548,94 zł m-nie. W związku z powyższym ustalono, że w okresie IV.13r.-VIII.14r. po stronie mieszkańca dps

powstała nadpłata w łącznej kwocie 403,90 zł [(21,20 zł x 12 m-cy) + (29,90 zł x 5 m-cy) = 254,40 zł + 149,50 zł = 403,90 zł], którą należy zwrócić Stronie. Natomiast po stronie Gminy powstała niedopłata w tej samej wysokości, którą należy wyrównać na rachunek dps.

Z kolei w sprawie nr 3 (T.K.) decyzją nr DPS/0/3/12/zm z dnia 10.04.12r. ustalono odpłatność Strony za pobyt w placówce w wysokości 825,51 zł m-nie przyjmując dochód Strony w kwocie 1 179,30 zł. W związku ze zmianą sytuacji dochodowej Strony w III.13r. nie przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (dochód Strony 1 226,26 zł) decyzją nr DPS/0/03/13 z dnia 30.04.13r. zmieniono odpłatność Strony za pobyt w dps do kwoty 858,38 zł m-nie od IV.13r. Strona winna nadal ponosić odpłatność w wysokości 825,51 zł m-nie. Następnie, w związku ze zmianą sytuacji dochodowej Strony w III.14r. przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (dochód Strony 1 241,78 zł) decyzją nr DPS/0/05/14 z dn.25.04.14r. zmieniono odpłatność Strony za pobyt w dps do kwoty 869,25 zł m-nie od IV.14r. Odpłatność ustalono w prawidłowej wysokości. Zatem po stronie mieszkańca dps Pana T.K. w okresie IV.13r.-III.14r. powstała nadpłata w łącznej kwocie 394,44 zł (32,87,20 zł x 12 m-cy = 394,44 zł), którą należy zwrócić Stronie. Natomiast po stronie Gminy powstała niedopłata w tej samej wysokości, którą należy wyrównać na rachunek dps.

W sprawach o ustalenie prawa do zasiłku stałego świadczenie przyznano i wypłacono od dnia złożenia wniosku, zamiast od pierwszego dnia miesiąca, w którym wniosek został złożony:

- nr 1 (Ł.K.) - decyzją nr ZS/45/13 z dnia 13.11.13r. przyznano zasiłek stały na okres 04.11.13r.-31.07.15 r. w wysokości 350,10 zł za miesiąc XI 2014r., zamiast w kwocie 389 zł;
- nr 3 (J.B.) - decyzją nr ZS/44/13 z dnia 06.11.13r. przyznano zasiłek stały na okres 07.10.13r.-31.08.15r. w wysokości 287,10 zł za miesiąc X.13r., zamiast w kwocie 356 zł;
- nr 4 (R.B.) - decyzją nr ZS/47/13 z dnia 27.11.13r. przyznano zasiłek stały na okres 22.11.13r.-30.10.14r. w wysokości 136,80 zł za miesiąc XI.12r., zamiast w kwocie 456 zł;
- nr 5 (Z.W.) - decyzją nr ZS/51/13 z dnia 06.12.13r. przyznano zasiłek stały na okres 26.12.13r. do odwołania w wysokości 30 zł za miesiąc XI.13r., zamiast w kwocie 39,02 zł.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Za dochód uważać sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o : 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Mając na uwadze powyższe w sprawie:

- nr 2 (I.Sz.) dot. zasiłku okresowego kwotę nadpłaconego świadczenia za III.14 r. w wysokości 86,21 zł zwrócić bo budżetu gminy;
  - nr 3 (A.A.) przyznać i wyrównać Stronie zasiłek okresowy w łącznej kwocie 170,77 zł.
- Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) oraz art. 168 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

2. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art. 107 ust. 5b ustawy, również dowodu otrzymania renty,

emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego (...).

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco

3. Przedsięwziąć działania zmierzające do zamieszczenia w uchwale określającej szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również tryb ich pobierania wysokości kosztu specjalistycznej usługi opiekuńczej.

Podstawa prawna: art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

4. Przeliczenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dokonywać w oparciu o art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej tj. gdy kwota zmiany dochodu mieszkańca przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.

W związku z powyższym w sprawach:

- nr 2 (S.Ch.) zweryfikować odpłatność za DPS tj. rozliczyć nadpłatę za okres IV.13r.-VIII.14r. w łącznej kwocie 403,90 zł po stronie mieszkańca placówki i niedopłatę w tej samej wysokości po stronie Gminy;

- nr 3 (T.K.) zweryfikować odpłatność za DPS tj. rozliczyć nadpłatę za okres IV.13r.-III.14r. w łącznej kwocie 394,44 zł po stronie mieszkańca placówki i niedopłatę w tej samej wysokości po stronie Gminy.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

5. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją (...). Mając na uwadze powyższe w niżej wymienionych sprawach dot. zasiłku stałego przyznać i wyrównać świadczenia za pełny miesiąc kalendarzowy:

- w sprawie nr 1 (Ł.K.) – w wysokości 38,90 zł,

- w sprawie nr 3 (J.Ł.) – w wysokości 68,90 zł,

- w sprawie nr 4 (R.B.) – w wysokości 319,20 zł,

- w sprawie nr 5 (Z.W.) – w wysokości 9,02 zł.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)

Termin wykonania: niezwłocznie.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Do wiadomości:

1. Pan Robert Relich – Burmistrz Nowogrodźca

Urząd Miejski

ul. Rynek 1

59-730 Nowogrodziec

2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Chybowska
Z-C A D Y K T O R A
Wydziału Polityki Społecznej

Relich

